

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119206247
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7119206247.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Táne Veščičikovej, v civilnom spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom JUDr. Ján Šoltés, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej: A. P., S., W. X, K.. XX.X.XXXX, o 2 570,05 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 38Csp/107/2019 - 85 z 19. septembra 2019

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku, ako aj v závisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie (ďalej len ako „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví I. žalovanú zaviazal žalobcovi zaplatiť 2 081,26 € s úrokmi z omeškania 5 % p. a. od 19.7.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. žalobu vo zvyšku zamietol a III. vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 62 %. Vychádzal zo zistenia, že (i) zmluvou o spotrebiteľskom úvere (o poskytnutí najľahšej pôžičky) z 22.8.2015 právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľ (dodávateľ) sa zaviazal žalovanej poskytnúť pôžičku 2 500 € a žalovaná ako dlžník (spotrebiteľ) sa zaviazala veriteľovi vrátiť poskytnutú pôžičku aj s úrokmi v 60 splátkach po 69,79 € mesačne. Fixná ročná úroková sadzba bola uvedená ako 25 %, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 25 % a priemerná hodnota RPMN 18,01 %. Celkové náklady spotrebiteľa spojené s pôžičkou predstavovali 1 687,40 €, celková čiastka pôžičky na vrátenie 4 187,40 € (60 x 69,79 €), doba konečnej splatnosti trvá „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“, termín konečnej splatnosti 8/2020. Splátky boli zročné vždy k 20. dňu v mesiaci; (ii) žalovaná porušila svoju zmluvnú povinnosť pôžičku splácať riadne a včas, do podania žaloby 31.5.2019 veriteľovi zaplatila len 418,74 €. Ten ju preto listom z 26.5.2016 vyzval na úhradu splátky zročnej 3/2016 (209,37 €) do 5.7.2016 a zároveň ju upozornil, že v prípade, ak dlžnú splátku neuhradí, dodávateľ bude oprávnený úver zosplatiť. K uhradeniu dlžnej splátky zo strany žalovanej nedošlo, dodávateľ preto listom z 20.7.2016 žalovanej oznámil, že jej dlh z predmetnej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu (2 571,70 €) a žalovanú vyzval na jeho úhradu. Súd zistil tiež, že dňom 1.1.2018 do všetkých práv a povinností dodávateľa vstúpil jeho právny nástupca, Všeobecná úverová banka, a.s., ktorá pohľadávku proti žalovanej uplatnila žalobou na súde a následne rámcovou zmluvou z 2.9.2019 o postúpení pohľadávok túto postúpila na žalobcu, ktorého vstup do konania na miesto pôvodného žalobcu bol pripustený uznesením okresného súdu z 10.9.2019.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Smernice Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (článok 6 bod 1), ďalej podľa ustanovenia §488, 491, 565, 657, 658 ods. 1, §51, 52 ods. 1 a 2, §53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k), ods. 5, §53 ods. 5 o. z., §4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, §1 ods. 2, §2 písm. a), b) a d), §9 ods. 1, 2 a 9, §11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských

úveroch a tiež podľa §517 ods. 1 a 2 o. z. v spojení s §3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a dospel k právnomu záveru, že predmetom sporu je pohľadávka žalobcu ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa (dodávateľa) voči žalovanej ako spotrebiteľovi titulom zmluvy o pôžičke, z obsahu ktorej vyplýva, že žalovaná strana sa zmluvne zaviazala protistrane zaplatiť o. i. odplatu za poskytnutie pôžičky vo forme zmluvných úrokov.

3. Žalovaná nenamietala žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu, preto tieto v zmysle §151 ods. 1 CSP súd považoval za nesporné. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalobcu pri uzatvorení zmluvy ako veriteľ konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, kým žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, t. j. ako osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú, a v zmysle §52 ods. 2 o. z. aplikoval preto na ňu ustanovenia spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle a podrobil ju dôslednej kontrole z hľadiska, či táto vyhovuje zákonným požiadavkám na zmluvy tohto typu kladené v čase jej uzavretia.

4. Pri tejto kontrole zistil, že úrokové miery pre podobné úvery v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov v auguste 2015, keď sa aj sporná zmluva o pôžičke uzatvárala, stanovené NBS boli vo výške 13,44 % p. a., a preto s poukazom na ustanovenie §39 o. z., v zmysle ktorého pod následkom absolútnej neplatnosti právneho úkonu dohoda o výške úrokov sa nesmie priečiť dobrým mravom, dospel k záveru, že úroky z pôžičky vo výške odporujúcej dobrým mravom nemožno obhajovať ani princípom zmluvnej slobody, nakoľko táto nie je neobmedzená, keďže nesmie vybočiť z určitých pravom akceptovateľných hraníc, akou je aj inštitút dobrých mravov (NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009, NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/2004). Za neprimeranú, a preto odporujúcou dobrým mravom považoval takú výšku úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26.4.2012, v zmysle ktorého „dlžník zmluvu o peňažnej pôžičke uzatvára práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie, nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané úroky“ poukázal na judikatúru ďalších okresných aj krajských súdov v Slovenskej republike, v zmysle ktorej slovenské súdy dlhodobo značne kriticky posudzujú výšku úrokových sadzieb a poskytujú v tomto smere spotrebiteľom súdnu ochranu, napríklad v rozsudkoch sp. zn. 5Cdo 26/2011 (úrok 48 %), sp. zn. 1MCdo 1/2009 (úrok 60 %), Krajský súd v Prešove sp. zn. 3Co/67/2008 (úrok 25 %), ale napríklad aj Nemecký BGH v rozsudku z 13.3.1990 AZ XI ZR 252/89, ktorý úver už s rozdielom 12 percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver vyhlásil za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera), alebo keď Švajčiarsky spolkový súd v roku 1967 rozhodnutím z 1.4.1967 znížil ročnú úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26 % na 18 % a sadzbu 26 % vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

5. Okrem toho s poukazom na ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 3.4.2018 konštatoval, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere pod sankciou ustanovenou v §11 ods. 1 písm. b), že na zmluvu sa bude hľadieť, ako na zmluvu bezúročnú a bez poplatkov, musela byť uvedená aj doba trvania zmluvy a zároveň aj termín konečnej splatnosti úveru ako jej náležitosti ustanovené v §9 ods. 2 písm. f) s tým, že na uplatnenie zmienenej sankcie postačovalo absentovanie aj len jeden z údajov vymedzených v tomto zákonnom ustanovení. V danom prípade vyjadrenie termínu konečnej splatnosti úveru ako „8/2020“ považoval za neurčité, a preto nedostatočné majúca za to, že je spôsobilé v spotrebiteľovi vzbudiť neistotu ohľadom toho, v ktorý deň vlastne nastane konečná splatnosť úveru. Zastával názor, že termín konkrétnym dátumom konečnej splatnosti úveru musí byť v zmluve určený výslovne, presne, jasne, určito a zrozumiteľne, a nestačí len možnosť dedukovať ho z iných údajov uvedených v zmluve, napr. z celkového počtu dohodnutých splátok. Za nedostatočne špecifikovanú považoval zároveň aj dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyjadrenú tak, že táto bude trvať „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“. Vzhľadom na to, že v zmysle právnych záverov súdu prvej inštancie v posudzovanej zmluve absentuje konkrétny termín presného časového vymedzenia s uvedením dňa, mesiaca a roka konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a nedostatočne špecifikovaná je aj doba trvania zmluvy, posudzovaný spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov.

6. Z dôvodu, že právny predchodca žalobcu na základe posudzovanej zmluvy žalovanej preukázateľne poskytol 2 500 €, z čoho žalovaná zaplatila len 418,74 €, žalobou uplatnený nárok žalobcu potom mal za prevažne dôvodný a žalovanú zaviazal k úhrade rozdielu istiny 2 081,26 € a vo zvyšku istiny (488,79

€) žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na to, že v konaní zostalo nepreukázaným doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 27.7.2016 žalovanej, úroky z omeškania žalobcovi priznal až odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanej, t. j. od 19.7.2019, a preto žalobu aj o úroky z omeškania vo zvyšku zamietol.

7. Vo veci čiastočne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania priznal v súlade so zásadou jeho pomerného úspechu vo veci (§255 ods. 2 CSP).

8. Proti zamietavému výroku rozsudku žalobca podáva odvolanie. Súdu prvej inštancie vytyka jeho nesprávny právny záver, že dojednaná odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru vo forme zmluvne dojednaného úroku je neprímeraná a v rozpore s dobrými mravmi a namieta aj proti tým záverom súdu, žeby v zmluve absentoval údaj či už o dobe jej trvania alebo termín konečnej splatnosti úveru, a preto podľa neho nie je namieste aplikovať sankciu, že úver je bezúročný. Navrhuje preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť 488,79 € s úrokmi z omeškania 5 % p. a. od 2.8.2016 do zaplatenia.

9. Odvolateľ zdôrazňuje, že v danom prípade úver oproti poskytnutým 2 500 € bol navýšený jedine o zmluvné úroky 25 % p. a., ako jedinú odplatu. Preto aj RPMN bola 25 %, zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou. Ide pritom o takú výšku dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve, ktorá neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch ustanovenú v §53 ods. 6 o. z. platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a je v súlade aj so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi ustanovenou v §1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. platného a účinného od 1.9.2014, pretože nepresahuje dvojnásobok váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN za všetky typy spotrebiteľských úverov zverejneného MF SR v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za II. štvrťrok 2015 so stavom ku dňu 30.6.2015 (14,03 %) a zároveň nepresahuje ani dvojnásobok priemernej výšky RPMN zverejnenej MF SR v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi pre obdobie úvery za II. štvrťrok 2015 so stavom ku dňu 30.6.2015 (18,01 %). Dojednaná odplata podľa odvolateľa je preto primeraná a v súlade so zákonom i dobrými mravmi.

10. Právny názor súdu prvej inštancie o neuvedení termínu konečnej splatnosti úveru považuje za rozporný s čl. 10 Smernice EP a Rady 2008/48/ES ako právne záväzným aktom ES, ktorý v zmysle čl. 7 ods. 2 Ústavy SR má prednosť pred zákonom a zároveň je aj v rozpore s právnym názorom vyjadreným v rozsudku Súdneho dvora EÚ z 9.11.2016 v právnej veci C - 42/15 Home Credit Slovakia, a.s. v. Klára Bíróová, ktorým slovenské súdy sú viazané. Uvedenie termínu konečnej splatnosti úveru ako 8/2020 a doby trvania zmluvy vyjadrenej slovami „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“ v posudzovanej úverovej zmluve z 22.8.2015 so súčasným uvedením údajov v zmluve, že zročnosť prvej úverovej splátky pri celkovom počte mesačných splátok 60 nastala 20.9.2015, považuje za dostatočné, určité a zrozumiteľné, plne v súlade s platnými právnymi predpismi, z ktorej nepochybne je zrejmé, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere za takýchto podmienok by preto nastala k 20.8.2020. Zotrúva na svojom stanovisku, že žalovaná ako spotrebiteľ mala možnosť bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy a termíny splatnosti všetkých splátok za účelom splnenia povinností vyplývajúcich jej z úverovej zmluvy. Termín konečnej splatnosti úveru uvedený ako 8/2020 bez akýchkoľvek pochybností aj právne nevzdelanému priemernému spotrebiteľovi poskytuje relevantnú informáciu o tom, že úver bude musieť splácať do augusta 2020. V spojení s dojednaním splatnosti splátok k 20. dňu v mesiaci je termín konečnej splatnosti úveru stanovený bez potreby použitia akýchkoľvek zložitých matematických operácií. Úver nie je preto bezúročný.

11. Žalovaná, ktorej rovnopis odvolania bol doručený 10.1.2020, nevyužila svoje zákonné právo a k odvolaniu sa nevyjadrila. Žiadna zo strán ďalšie vyjadrenie vo veci nepodalala.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné (§34 a 355 a nasl. CSP o odvolaní).

13. Odvolaním je napadnutý len zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie a závisiaci výrok o nároku na náhradu trov konania. Rozsudok vo zvyšku (vyhovujúci výrok) odvolaním napadnutý nebol, nadobudol preto právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu (§367 ods. 2 CSP).

14. V dôsledku odvolania žalobcu predmetom odvolacieho prieskumu je posúdenie, či súd prvej inštancie správne právne posúdil platnosť dohody strán úverovej zmluvy o výške úroku, dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktoré ako náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy v ustanovení §9 ods. 2 písm. i) a f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom k 22.8.2015 (ďalej len ako „zákon“) sú ustanovené ako podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to pod zákonnou sankciou ustanovenou v §11 ods. 1, že v prípade ich absencie poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej súd aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením potom je potrebné rozumieť omyl v tomto postupe súdu, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý správne použiť mal alebo ak aj aplikoval správny právny predpis, ktorý hoci aj správne interpretoval, právnu normu na zistený skutkový stav však aplikoval nesprávne, teda v skutkových okolnostiach z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

16. Pri výklade a posudzovaní náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa §9 ods. 2 zákona, tak aj v posudzovanej veci pri výklade doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 22.8.2015 stanovenej „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“, ako aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru do 8/2020, je potrebné si uvedomiť, že obsah zmluvy nemožno vykladať príliš formálne, ale pozornosť treba venovať najmä tomu, či z celkového obsahu konkrétnych zmluvných dojednaní medzi stranami je možné zistiť zákonom požadované údaje, a to aj tie, ktorých prípadnú absenciu zákon v ustanovení §11 ods. 1 a 2 postihuje dôsledkom (sankciou), že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

17. Pokiaľ ide o dobu trvania zmluvy, tá môže byť určitá alebo neurčitá. To znamená, zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí jednoznačne, bez akýchkoľvek pochybností vyplývať, či ide o zmluvu uzavretú na dobu neurčitú alebo či jej trvanie vopred je časovo limitované. V posudzovanej veci jednoznačne ide o zmluvu uzavretú na dobu určitú, stanovenú „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy“, t. j. takým spôsobom, že spotrebiteľovi muselo byť zrejmé, že trvanie zmluvy už vopred je časovo obmedzené, pričom presne vie aj to, do kedy táto bude trvať. Termín konečnej splatnosti zmluvy z 22.8.2015 v jej zmluvných dojednaniach je vyjadrený ako 8/2020, pričom práve vzhľadom na to, že ide o vyjadrenie termínu, t. j. času, ktorý má nastať niekedy v budúcnosti, nemožno mať pochybnosti o tom, že 8 v 8/2020 vyjadruje mesiac, 8. kalendárny mesiac (august), a to v roku 2020. Vzhľadom na to, že tieto zmluvné dojednania medzi stranami pojednávajú aj o zročnosti jednotlivých mesačných splátok vždy k 20. dňu v mesiaci, termín konečnej splatnosti zmluvy je vyjadrený dostatočne určitým, pochybnosti nepripúšťajúcim spôsobom o tom, že tento nastane 20.8.2020.

18. Z uvedeného vyplýva záver, že tak doba trvania posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj termín konečnej splatnosti daného spotrebiteľského úveru sú uvedené v základných ustanoveniach priamo v zmluve dostatočne určitým, aj pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľným spôsobom nepripúšťajúcim žiadne pochybnosti o tom, že ide o zmluvu uzavretú na dobu určitú, s termínom konečnej splatnosti úveru k 20.8.2020. Z uvedených dôvodov odvolací súd v plnom rozsahu sa stotožňuje s odvolateľom v tom, že v posudzovanom prípade boli dodržané obe obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ustanovené v §9 ods. 2 písm. f) zákona, a pre neexistenciu tohto nedostatku zmluvy nemožno spotrebiteľský úver postihnúť sankciou ustanovenou v §11 ods. 1 zákona.

19. Záver o absolútnej neplatnosti dojednania zmluvných strán o úrokovej sadzbe 25 % p. a. súd prvej inštancie založil na jedinej konštatácii, že ročné úrokové miery podobného úveru v bankách pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov vrátane v rozhodnom čase (august 2015) boli vo výške 13,44 % stanovenej Národnou bankou Slovenska (47. odsek odôvodnenia napadnutého rozsudku), vychádzajúc z čoho takto dohodnutý ročný úrok z pôžičky považoval za neprimeraný, a preto

odporujúci dobrým mravom ako úrokovú sadzbu, ktorá podstatne presahuje ročnú úrokovú mieru v dobe dojednaní zmluvy obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (odseky 69. až 71. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

20. Pokiaľ súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní v posudzovanom prípade takto postupoval, ide o nesprávne právne posúdenie veci práve z dôvodov namietaných odvolateľom, a síce preto, že neaplikoval ustanovenie §53 ods. 6 o. z. v znení účinnom v čase uzavretia spotrebiteľskej úverovej zmluvy (k 22.8.2015), predmetom ktorej je poskytnutie peňažných prostriedkov. Ak totiž predmetom spotrebiteľskej zmluvy (už aj) k 22.8.2015 bolo poskytnutie peňažných prostriedkov, ustanovenie §53 ods. 6 o. z. vo vtedy platnom a účinnom znení výšku odplaty za ich poskytnutie limitovalo dosiahnutím najvyššej prípustnej odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať s tým, že odplatu, podrobnosti o jej stanovení, kritériá jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Týmto predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktoré v znení k 22.8.2015 (ďalej len ako „nariadenie“ alebo aj len ako „NV“), v zmysle jeho ustanovenia §1a ods. 1 (ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak), najvyššia prípustná výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, pričom sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov, zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy (§1 ods. 4 NV); na účely tohto nariadenia obdobným úverom alebo pôžičkou, sa pritom rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší aktuálne posudzovanej forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, kým odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria pritom úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov (§1 ods. 1 NV).

21. Za účelom zistenia, či výška odplaty podstatne prevýšila najvyššiu prípustnú odplatu, priemerná hodnota RPMN ako údaj, ktorý v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch sa zverejňuje na stránke Ministerstva financií SR, je skutočnosťou známou súdu z jeho činnosti, aká v zmysle §186 ods. 1 CSP sa nedokazuje. Tak odvolaciemu súd zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk poskytovaných za 2. štvrtrok 2015 k 30.6.2015 skutočnosťou známou z jeho činnosti je, že ostatné spotrebiteľské úvery so splatnosťou nad 1 do 5 rokov vrátane sa poskytovali pri priemernej RPMN 13,50 %. Odplata v predmetnej zmluve 25 % neprevyšuje preto najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle §1a ods. 1 NV ($2 \times 13,50 \% = 27 \%$), a teda nie je neplatná pre rozpor so zákonom.

22. Kategória dobrých mravov ako dôvod neplatnosti právneho úkonu je zbernou kategóriou, t. j. právny úkon možno posudzovať z hľadiska, či je v rozpore s dobrými mravmi len vtedy, ak právny úkon neupravuje zákon. Ak však zákon určitú situáciu výslovne reguluje a právny úkon je v súlade s touto reguláciou, nemožno hovoriť o rozpore s dobrými mravmi a pokiaľ neodporuje zákonu samotná výška úrovej sadzby, (v danom prípade ako jedinej odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe spotrebiteľskej zmluvy), len výnimočne by mohlo byť dojednanie o úroku z úveru posúdené ako rozporné s dobrými mravmi. V tomto prípade výška odplaty je regulovaná priamo zákonom, ustanovením §53 ods. 6 o. z., a preto nie je namieste úvaha o rozpore jej výšky s dobrými mravmi. Dojednanie o odplate, výška ktorej neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty v zmysle zákona, preto odvolací súd nepovažuje za neplatné ani pre rozpor s dobrými mravmi.

23. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní sa riadil nesprávnym právnym názorom, na ktorom aj založil svoje zamietavé rozhodnutie, vo veci nebolo vykonané ďalšie dokazovanie potrebné za účelom zistenia a následného posúdenia žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska správnosti jej výšky, t. j. neboli zisťované okolnosti rozhodné pre správne posúdenie veci, i keď tieto vzhľadom na ustanovenie §11 zákona č. 129/2010 Z.z. (podrobenie úverovej zmluvy spotrebiteľskej kontrole z hľadiska dodržania dosiaľ neposudzovaných zákonom ustanovených náležitostí majúcich vplyv na výšku záväzku spotrebiteľa), mali byť zisťované ako skutkový podklad pre rozhodnutie veci rozhodných skutočností, dôkazy o ktorých súd v spotrebiteľských veciach obstará alebo zabezpečí aj bez návrhu (§295 CSP). Tak absentujú skutkové a právne závery o posúdení údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) deklarovanej v zmluve z hľadiska, či táto nie je nesprávna v neprospech

spotrebiteľa, ďalej o tom, či spotrebiteľský úver prípadne (ne)bol poskytnutý v hotovosti alebo či pri poskytnutí daného spotrebiteľského úveru veriteľ prípadne sa nedopustil hrubého porušenia povinností ustanovených mu v §7 ods. 1 zákona, pričom dôsledkom porušenia aj týchto povinností v zmysle §11 ods. 1 písm. d) a e) a ods. 2 zákona je, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ale odôvodnenie napadnutého rozsudku nasvedčuje tomu, že súd prvej inštancie sa nimi vôbec zaoberal. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie tieto skutočnosti nezisťoval, je predčasný jeho záver o tom, že posudzovaný úver sa má považovať za bezúročný, keďže pre tento svoj záver skutkový stav neustálil v rozsahu potrebnom pre posúdenie (ne)správnosti výšky žalobou uplatneného peňažného nároku aj v odvolaní napadnutom rozsahu.

24. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku mohol preto jedine zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie postupom podľa §389 ods. 1 písm. c) CSP.

25. V tomto ďalšom konaní úlohou súdu prvej inštancie bude preto posudzovanú spotrebiteľskú zmluvu podrobiť dôslednej kontrole z hľadiska dodržania ustanovení zákona tiež z toho hľadiska, či prípadne (nie) sú splnené iné, dosiaľ neposudzované zákonné podmienky na uplatnenie sankcie ustanovenej v §11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s nimi vysporiadať.

26. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie **n i e j e** prípustné.